

Interne nota no 12

HÉT HANTEREN VAN DE BEGRIPPEN, GEÏNVESTEERD KAPITAAL, GELDBEHOEFTE EN CREDIETBEHOEFTE IN HET LANDBOUWBEDRIJF

§ 1. I n l e i d i n g

Bij het onderzoeken van het investerings- en financieringsprobleem van het landbouwbedrijf verdient het aanbeveling een onderscheid te maken tussen de volgende begrippen:

1. geïnvesteed kapitaal
2. geld- of liquiditeitsbehoefte
3. credietbehoefte.

ad 1. Onder geïnvesteed kapitaal wordt verstaan de koopkracht welke op willekeurige tijdstippen in het productie-apparaat en in het lopende productieproces is vastgelegd. De grootte van het geïnvesteede kapitaal, dat voor een deel bestaat uit vast kapitaal en voor een ander deel uit bedrijfskapitaal is van belang voor:

- a. de bepaling van de koopprijs van een "going concern"
- b. de bepaling van de rentekosten over het vaste en vlottende kapitaal.

Men kan het geïnvesteede kapitaal per product berekenen door aan elk product een deel van de in duurzame productiemiddelen vastgelegde koopkracht toe te rekenen en daarboven op de achtereenvolgende tijdstippen, volgende op het begin van het productieproces, de kosten te cumuleren tot het tijdstip, waarop een deel van de gebonden koopkracht (nl. afschrijvingsbedragen en bedrijfskapitaal) door verkoop van het eindproduct, d.w.z. door geld-ontvangsten vrijkomt; indien de geld-ontvangsten op verschillende momenten plaats vinden, komen de jaarlijkse afschrijvingen en het bedrijfskapitaal geleidelijk uit het productieproces vrij. Bij de berekening van de rentekosten zal men speculatie-invloeden moeten buitensluiten, omdat speculatie door bijv. het langer in voorraad houden van eindproducten dan de continuïteit van het bedrijf vereist, buiten het normale bedrijfsgebeuren staat. Voor de renteberekening is derhalve een genormaliseerd einde van het productieproces in economische zin en niet in technische zin beslissend. Daarbij zijn zowel het tijdstip als de grootte van de investering (doch slechts tijdstip van vrijkoming en niet de grootte van de ontvangsten) van belang. In grafiek IV en V is voor enige akkerbouwproducten het geïnvesteede omlopende kapitaal per ha weergegeven.

ad 2. Onder geld- of liquiditeitsbehoefte van een bedrijf wordt verstaan, de liquide middelen, welke op willekeurige tijdstippen nodig zijn om de continuïteit van het bedrijf te handhaven. De geldbehoefte is derhalve per definitie gelijk aan de op die tijdstippen te verrichten uitgaven. Zij is een bestanddeel van het financieringsprobleem van het bedrijf. De geldbehoefte ondergaat de invloed van de tot stand te brengen investeringen in duurzame en niet-duurzame (omlopende) productiemiddelen, welke op hun beurt afhankelijk zijn van het bedrijfsplan.

Voorts zal de geldbehoefte worden beïnvloed door de usances ten aanzien van voorraadvorming en betaling (leveranciers-, afnemerscrediet).

Voor een goed inzicht in het financieringsprobleem zou men de geldbehoefte moeten berekenen op alle achtereenvolgende tijdstippen. Dit is echter in de praktijk onmogelijk, zodat men voor de berekening van de geldbehoefte een zo klein mogelijke periode zal moeten kiezen (bij voorkeur één dag). Als resultante van genormaliseerde uitgaven in de verschillende perioden ten behoeve van

de afzonderlijke producten zal men een - genormaliseerde - geldbehoefte voor bepaalde bedrijfstypen kunnen berekenen.

ad 3. Onder credietbehoefte wordt verstaan het deel van de geldbehoefte waarin moet worden voorzien door opneming van crediet. Voor de bepaling van de credietbehoefte zijn van belang de voor transacties beschikbare kasvoorraad (K') aan het begin van de periode en voorts de uitgaven (U) en ontvangsten (O) gedurende de periode. Er ontstaat een credietbehoefte wanneer $K' + O < U$. Indien van de ontvangsten en de uitgaven van een bepaald bedrijfstype of een bepaald bedrijf een genormaliseerd beloop wordt aangenomen, kan bij verschillende prijzen een liquiditeitsbegroting worden opgesteld aan de hand waarvan men zal kunnen bepalen in welke perioden van het jaar zich een als normaal te beschouwen seizoencredietbehoefte zal openbaren.

De top in de verwachte opneming van credieten geeft aan hoeveel eigen middelen de boer meer zou moeten hebben om geen beroep op credietgevers behoeven te doen, terwijl bovendien bij onvoldoende eigen middelen gevolgtrekkingen kunnen worden gemaakt ten aanzien van de credietbedragen en -termijnen.

Een beginnende boer zal goed doen voor het landbouwbedrijf een liquiditeitsbegroting op te stellen. Aan de hand hiervan en mede aan de hand van de credietmogelijkheden zal hij kunnen beoordelen of de credietmogelijkheden, gezien naar credietbedrag en crediettermijn toereikend zullen zijn om in de credietbehoefte van het bedrijf te kunnen voorzien.

Bij de opstelling van een genormaliseerde liquiditeitsbegroting zal hij de ontvangsten moeten baseren op kostprijzen, daar hij in dit geval zijn normale maximale seizoencredietbehoefte en minimale crediettermijnen zal kunnen bepalen, daarbij dus aannemende, dat geen verlies zal worden geleden.

§ 2. U i t w e r k i n g v o o r e e n t y p e - b e d r i j f

Het hierboven behandelende begrip credietbehoefte zullen wij thans toelichten aan een voorbeeld, waarbij het cijfermateriaal is ontleend aan het type-bedrijf in de Noordelijke Bouwstreek (R 163). Eenvoudigheidshalve zijn echter de veehouderij en de niet-marktbare gewassen buiten beschouwing gebleven. De cijfers maken geen aanspraak op exactheid; zij zijn slechts bedoeld als voorbeeld, waarbij is gestreefd naar benadering van de werkelijkheid. De berekening zou kunnen worden verfijnd door bijv. aan het eind van het jaar o.m. de beloning voor de ondernemersactiviteit bij de uitgaven te tellen.

Hieronder is nagegaan welk bedrag een boer (A) zal moeten investeren en hoeveel eigen middelen hij zal moeten bezitten, wanneer hij besluit in April een akkerbouwbedrijf te pachten met overneming van de vaste inventaris, terwijl voorts naast het beloop van de seizoencredietbehoefte, de crediettermijnen zijn nagegaan bij de voorcalculatieprijzen 1952 voor het type-bedrijf (geval I) en bij prijzen, welke 20% lager zijn dan in geval I (geval II). Voor het te exploiteren bedrijf nemen wij het volgende bouwplan aan met de daarbij behorende fysieke opbrengsten en marktprijzen.

	Oppervlak- te in ha	Genormali- seerde op- brengst per ha	Markt- prijs	Geldop- brengst (geval I)	Geldop- brengst (geval II)
Wintertarwe	6,3	4100	26	6716	5373
Zomertarwe	1,4	3600	26	1301	1041
Erwten	2,1	2700	45	2555	2041
Koolzaad	1,15	2300	55	1455	1164
Bietenzaad	3,7	3000	75	8325	6660
Vlas	3,15	5500	25 (ge- repeld)	4331	3465
Cons.aard.	2,45	26000	11,50	7326	5861
Suikerbieten	3,15	40000	45,-	5670	4536

De datum der lopende uitgaven is ontleend aan de voor R 163 berekende rentekosten over het omlopende kapitaal. Daarbij is dus van de veronderstelling uitgegaan, dat de kosten in de achtereenvolgende perioden tevens uitgaven zijn in dezelfde perioden. De pacht wordt voor de helft in Mei en voor de andere helft in November betaald. Voor de datum van geld-ontvangsten is uitgegaan van het volgende overzicht:

Geldontvangsten

Tarwe en erwten 1/6 in Aug., 2/6 in Sept., 1/6 in Oct., 1/6 in Nov., 1/6 in Dec.
 Vlas (gerepeld) 1/3 in Febr., 2/3 in Mrt
 Koolzaad 1/3 in Juli, 2/3 in Aug.
 Aardappelen 1/8 in Juli, 2/8 in Aug., 3/8 in Sept., 2/8 in Oct.
 Suikerbieten 1/4 in Oct., 2/4 in Nov., 1/4 in Dec.
 Bietenzaad 1/2 in Sept., 1/2 in Oct.

Aan de hand van bovenstaande gegevens kan men onder statische omstandigheden een begroting opstellen voor uitgaven en ontvangsten en zo geraken tot een liquiditeits- en credietbegroting van dit akkerbouwbedrijf (zie bijlagen I en II en grafieken voor geval I en II).

§ 3. Berekening van de overnemingsprijs van het type-bedrijf

Er is aangenomen dat A de op het bedrijf aanwezige inventaris tegen 60% van de vervangingswaarde kan overnemen.

a. Prijs voor het paard	60% van f. 675,-	f. 585,-
" " " trekker	60% " " 6.950,-	" 4.170,-
" " de werktuigen	60% " " 29.884,-	" 17.930,-
		<hr/>
		f.22.685,-

b. De verkopen van de vaste inventaris heeft blij- kens de kostenbegroting op 30 April aan bedrijfskapitaal in het productieproces een bedrag vastgelegd ter grootte van		" 15.051,-
		<hr/>

De koopprijs zal ongeveer bedragen	f.37.736,-
Dit bedrag ronden wij af op f. 38.800,-	

§ 4. De financiering en de crediettermijnen

Bij de beoordeling van de te kiezen financieringsmethoden zijn de volgende overwegingen van betekenis. Uit de opgestelde liquiditeitsbegrotingen (zie Bijlagen I en II en grafieken I en II) blijkt, dat uit de aard van het productieproces, de verkoopbaarheid van het product en de betalingsgewoonten van de afnemers bij de in geval I aangenomen marktprijzen een als normaal te beschouwen credietbehoefte (liquiditeitstekort) zal ontstaan in de maanden Januari, Februari, Mei, Juni en Juli en in de maanden November, Januari t/m Juni bij de in geval II aangenomen - minder winstgevende - prijzen. In geval I treedt gedurende bovengenoemde maanden een totale credietbehoefte op ter grootte van f. 11.165,- en in geval II f. 11.996,-. In grafiek I is duidelijk te zien, hoe als gevolg van een gunstige rentabiliteit de seizoensgeldbehoefte geleidelijk kleiner wordt. Vergelijk dienaangaande grafiek II waar de rentabiliteit minder gunstig is. In dit geval kunnen wij spreken van een jaarlijks terugkerende seizoenpatroon in de geldbehoefte.

De tekorten zullen, wanneer onvoldoende eigen middelen ter beschikking staan, in beginsel door opneming van crediet kunnen worden gedekt. Dit crediet zal in beide gevallen slechts een korte looptijd behoeven te hebben, aangezien in de daaropvolgende maanden zoveel middelen (het geïnvesteerde omlopende kapitaal, afschrijvingsgelden en winst) uit het productieproces vrijkomen, dat daaruit het opgenomen "seizoen-crediet" kan worden afgelost,

Daar A in Mei en Juni nog een geldbehoefte zal hebben van f. 5.587,- (f. 4.010,- + f. 1.577,-) zal hij bij de in geval I geldende prijzen f. 5.578,- en bij de in geval II geldende prijzen f. 6.409,- aan kort crediet kunnen opnemen. Het restant van de koopprijs, resp. f. 33.222,- en f. 32.391,- zal hij bij voorkeur moeten financieren uit eigen middelen. Indien hij geen kort crediet zal kunnen opnemen voor een langer tijdvak dan bijv. 6 maanden, dan zullen zijn minimaal benodigde eigen middelen nog met f. 429,- + f. 336,- + f. 852,- + f. 190,- = f. 1.807,- stijgen tot ongeveer f. 34.200,-.

In het als bijlage opgenomen schema is aangenomen, dat A f. 25.000,- eigen middelen bezit, waarvan hij f. 500,- als ijzeren kasvoorraad beschouwt. Voorts is aangenomen dat hij de nodige credietbedragen met de daarbij behorende looptijd zal kunnen verkrijgen. De koop zal nu als volgt kunnen worden gefinancierd:

Geval I	Koopprijs		f. 38.800,-
	eigen middelen	f. 24.500,-	
	seizoencrediet	" 5.578,-	
	crediet op langere termijn	" 8.722,-	<u>38.800,-</u>
			0
Geval II	Koopprijs		f. 38.800,-
	eigen middelen	f. 24.500,-	
	seizoencrediet	" 6.409,-	
	crediet op langere termijn	" 7.891,-	<u>38.800,-</u>
			0

De crediettermijnen kunnen nu worden bepaald aan de hand van het beloop van het in totaal opgenomen crediet (zie grafiek III).

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de op te nemen credieten en de daarbij behorende looptijden.

TERMIJN VAN DE CREDIETBEHOEFTE IN GEVAL I

Aard van het crediet	Maand waarin crediet wordt opgenomen	Crediet-bedrag	Looptijd	
Seizoen-crediet	{ April (1e seizoen)	5578	2091 gedurende 6 mnd	
			3487 " 5 mnd	
	{ Mei (1e seizoen)	4010	3795 " 4 mnd	
			215 " 3 mnd	
	{ Juni (1e seizoen)	1577	924 " 2 mnd	
			653 " 1 mnd	
Seizoen-crediet	{ Jan. (2e seizoen)	765	765 " 9 mnd	
		{ Feb. (")	575	211 " 8 mnd
	{ Apr. (")	4602	364 " 1 mnd	
			1115 " 6 mnd	
	{ Mei (")	4010	3487 " 5 mnd	
			3795 " 4 mnd	
	{ Juni (")	1577	215 " 3 mnd	
			924 " 2 mnd	
	Lang crediet	Apr. (")	8722	653 " 1 mnd
				368 " 18 mnd
			3572 " 8 mnd	
			416 " 7 mnd	
Seizoencrediet	Mei (3e seizoen)	1602	5366 " 6 mnd	
			1387 " 4 mnd	
			215 " 3 mnd	
		{ Juni (")	1577	924 " 2 mnd
		653 " 1 mnd		

TERMIJN VAN DE CREDIETBEHOEFTE IN GEVAL II

Aard van het crediet	Maand waarin crediet wordt opgenomen	Crediet-bedrag	Looptijd
Seizoen-crediet	{ Apr. (1e seizoen)	6409	429 gedurende 8 mnd
			5726 " 6 mnd
	{ Mei (")	4010	254 " 5 mnd
		{ Juni (")	1577
			965 " 3 mnd
			234 " 2 mnd
		378 " 1 mnd	
Seizoen-crediet	{ Jan. (2e seizoen)	765	429 " 11 mnd
			336 " 9 mnd
	{ Feb. (")	852	852 " 8 mnd
	{ Mrt. (")	190	190 " 7 mnd
	{ Apr. (")	4602	4348 " 6 mnd
			254 " 5 mnd
	{ Mei (")	4010	4010 " 4 mnd
		{ Juni (")	1577
			234 " 2 mnd
			378 " 1 mnd
Ander crediet	Apr.	7891	534 " 1 mnd
			259 " 104 mnd
			954 " 92 mnd
			954 " 80 mnd
			954 " 68 mnd
			954 " 56 mnd
			954 " 44 mnd
			954 " 32 mnd
			954 " 20 mnd
			954 " 8 mnd

In de voorgaande tabellen zijn de crediettermijnen opgenomen, voor zover deze uit de aard van het bedrijf voortvloeien. Of A in werkelijkheid credieten zal opnemen met de hierboven aangegeven looptijden, wordt evenwel bepaald door de verhouding tussen debet- en creditrente. Door deze verhouding zal het kapitaalsoptimum worden bepaald. Dit is de behoefte aan omlopend kapitaal, waarvan dekking door kort crediet naar schatting duurder zal zijn dan dekking door lang crediet met uitzetting van het overtollige geld gedurende de tijd dat het niet hoeft te worden gebruikt.

Geval I onderscheidt zich zoals reeds eerder is gezegd van geval II door de mate van winstgevendheid. Het netto-overschot is bij de in geval I geldende prijzen zodanig, dat hij kan reserveren. Hierdoor kan hij het in beginsel langlopende crediet in 18 maanden geheel aflossen. Daarna kan een zodanige interne financiering worden toegepast, dat in het vierde seizoen geen credietbehoefte meer zal ontstaan.

Stelt men de prijzen 20% lager, zoals in geval II is aangenomen, dan blijft zich regelmatig gedurende enkele maanden van elk seizoen een credietbehoefte openbaren, terwijl voorts crediet op veel langere termijn moet worden verkregen ter dekking van de vaste kern in credietbehoefte. In geval II zijn vrijwel alleen afschrijvingsgelden voor schuldaflossing beschikbaar.

LIQUIDITEITSBEREKENING GEVAL I

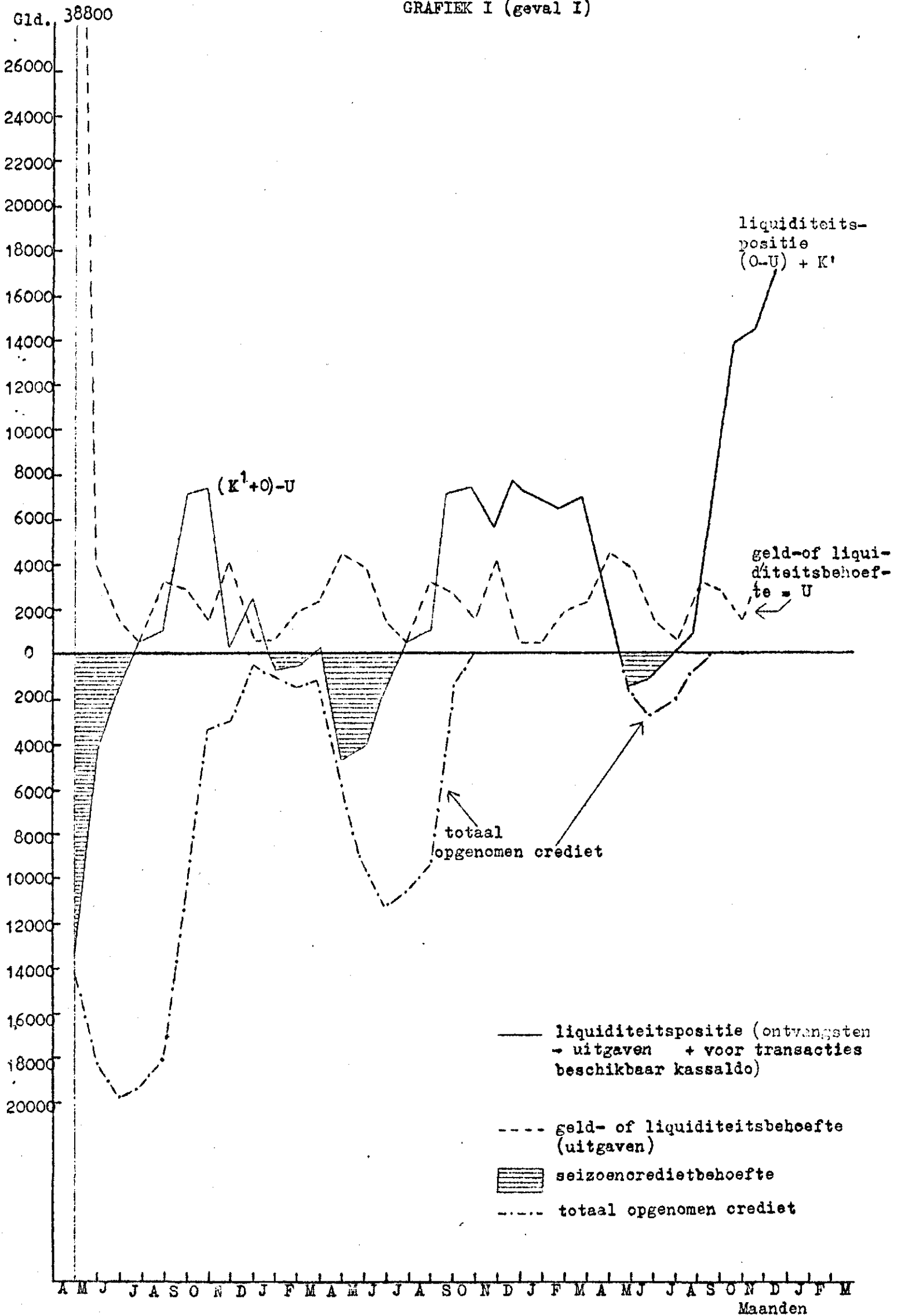
Bijlage I

Jaar	Uitgaven aan de productie- proces	Uitgaven aan de productie- proces	Totaal uitgaven (U) (geldbe- hoefte)	Ontvang- sten (O) geval I	O-U	Ijzcren- kasvoor- raad	Vergroting- kasvoor- raad = (K) boven de ijzcren kas- voorraad	(O-U)+ Kt van de vori- ge maand (d.i. crediet- behoefte indien negatief)	Aflossing crediet	Seizoen- crediet	Totaal opgenomen seizoen- crediet	Lang opgenomen crediet	Totaal opgenomen lang cre- seizoen- en lang crediet
A	340	-	340	-	- 340	500	-	- 340	-	-	-	-	-
S	807	-	807	-	- 807	"	-	- 807	-	-	-	-	-
O	1214	-	1214	-	- 1214	"	-	- 1214	-	-	-	-	-
N	2983	-	2983	-	- 2983	"	-	- 2983	-	-	-	-	-
D	545	-	545	-	- 545	"	-	- 545	-	-	-	-	-
J	380	-	380	-	- 380	"	-	- 380	-	-	-	-	-
F	1772	-	1772	-	- 1772	"	-	- 1772	-	-	-	-	-
K	2408	-	2408	-	- 2408	"	-	- 2408	-	-	-	-	-
A	4602	-	4602	-	- 4602	"	-	- 4602	-	5578	5578	8722	14300
M	4010	-	4010	-	- 4010	"	-	- 4010	-	4010	9588	-	18300
J	1577	-	1577	-	- 1577	"	-	- 1577	-	1577	11165	-	19887
J	728	-	728	1381	653	"	-	653	653	-	10512	-	19234
A	3046	340	3386	4525	1139	"	-	1139	1139	-	9373	-	18095
S	2178	807	2985	10267	7282	"	-	7282	7282	-	2091	-	10813
O	365	1214	1579	9036	7457	"	-	7457	7457	-	-	-	3356
N	1229	2983	4212	4628	416	"	-	416	416	-	-	-	2940
D	82	545	627	3209	2572	"	-	2572	2572	-	-	-	368
J	385	380	765	-	- 765	"	-	- 765	-	765	765	-	1133
J	189	1772	1961	1386	- 575	"	-	- 575	-	575	1340	-	1708
F	-	2408	2408	2772	364	"	-	364	364	-	976	-	1344
M	-	4602	4602	-	- 4602	"	-	- 4602	-	4602	5578	-	5945
A	-	4010	4010	-	- 4010	"	-	- 4010	-	4010	9588	-	9956
I	-	1577	1577	-	- 1577	"	-	- 1577	-	1577	11165	-	11533
J	-	728	728	1581	653	"	-	653	653	-	10512	-	10880
J	-	3046	3386	4525	1139	"	-	1139	1139	-	9373	-	9741
A	-	2178	2985	10267	7282	"	-	7282	7282	-	2091	-	2459
S	-	365	1579	9036	7457	"	-	7457	7457	-	-	-	-
O	-	1229	4212	4628	416	"	-	416	416	-	-	-	-
N	-	82	627	3209	2572	"	-	2572	2572	-	-	-	-
D	-	385	765	-	- 765	"	-	- 765	-	-	-	-	-
J	-	189	1561	1386	- 575	"	-	- 575	-	-	-	-	-
F	-	-	2408	2772	364	"	-	364	-	-	-	-	-
M	-	-	4602	-	- 4602	"	-	- 4602	-	-	-	-	-
A	-	-	4010	-	- 4010	"	-	- 4010	-	-	-	-	-
M	-	-	1577	-	- 1577	"	-	- 1577	-	-	-	-	-
J	-	-	728	-	- 728	"	-	- 728	-	-	-	-	-
J	-	-	3046	-	- 3046	"	-	- 3046	-	-	-	-	-
A	-	-	2178	-	- 2178	"	-	- 2178	-	-	-	-	-
S	-	-	365	-	- 365	"	-	- 365	-	-	-	-	-
O	-	-	1229	-	- 1229	"	-	- 1229	-	-	-	-	-
N	-	-	82	-	- 82	"	-	- 82	-	-	-	-	-
D	-	-	385	-	- 385	"	-	- 385	-	-	-	-	-
J	-	-	189	-	- 189	"	-	- 189	-	-	-	-	-
F	-	-	-	-	-	"	-	-	-	-	-	-	-
M	-	-	-	-	-	"	-	-	-	-	-	-	-
A	-	-	-	-	-	"	-	-	-	-	-	-	-
M	-	-	-	-	-	"	-	-	-	-	-	-	-
J	-	-	-	-	-	"	-	-	-	-	-	-	-
J	-	-	-	-	-	"	-	-	-	-	-	-	-
A	-	-	-	-	-	"	-	-	-	-	-	-	-
S	-	-	2885	10267	7282	"	5895	7282	1387	-	-	-	1587
										-	-	-	1602
										1577	3179	-	3179
										-	2526	-	2526
										-	1387	-	1387

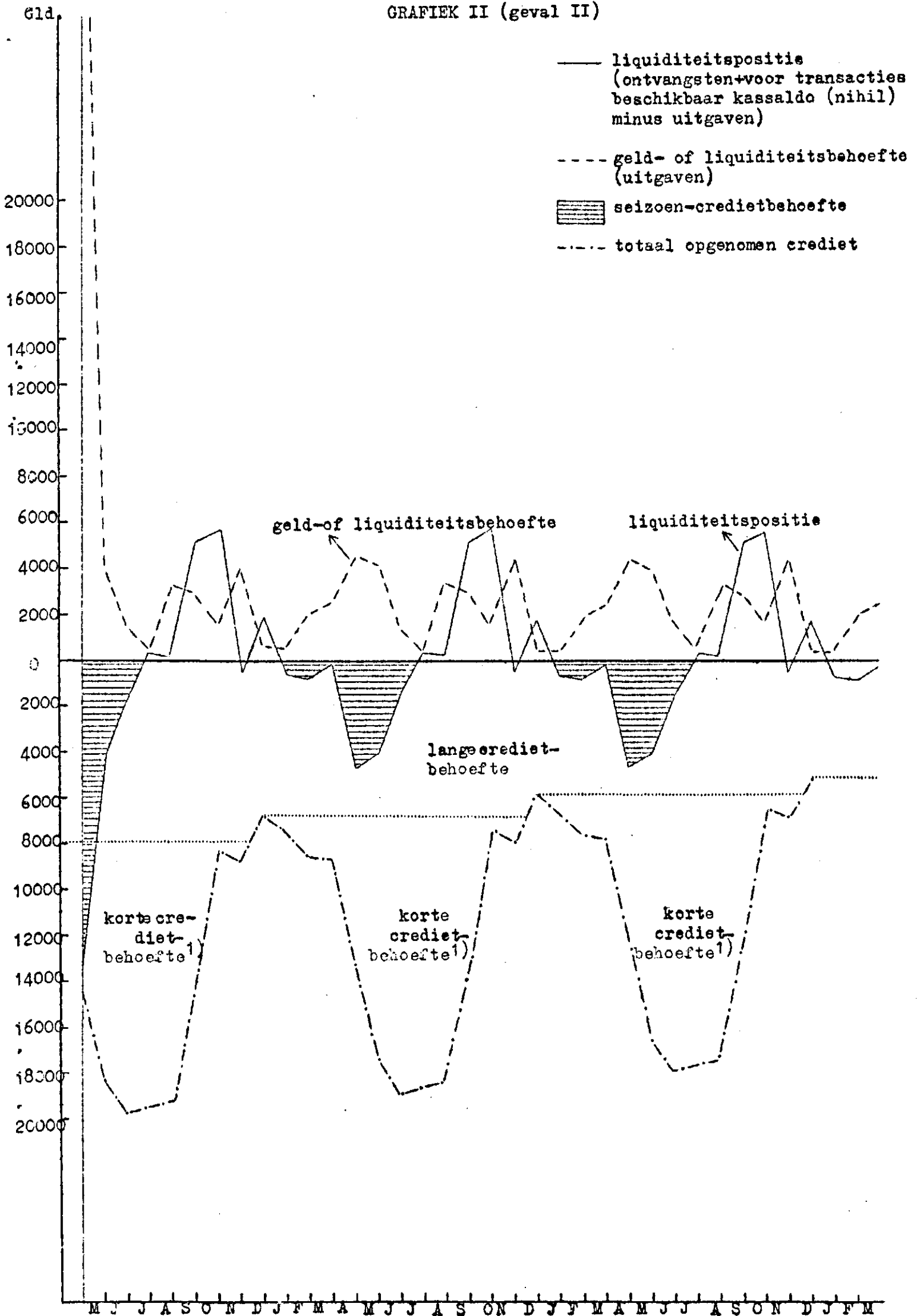
LIQUIDITEITSBECROTING GEVAL II

Maanden	Totale uitgaven (geldbehoefte)	Ontvangsten (O) geval II	O-U	Ijzere kasvoorraad	Vergroting kasvoorraad (K') boven de ijzere kasvoorraad	(O-U) + K'	Aflossing crediet	Seizoencrediet	Totaal opgenomen seizoencrediet	Lang crediet	Totaal opgenomen lang crediet	Totaal opgenomen seizoen- en lang crediet
A	340	-	340	500	-	340	-	-	-	-	-	-
S	807	-	807	"	-	807	-	-	-	-	-	-
O	1214	-	1214	"	-	1214	-	-	-	-	-	-
N	2983	-	2983	"	-	2983	-	-	-	-	-	-
D	545	-	545	"	-	545	-	-	-	-	-	-
J	380	-	380	"	-	380	-	-	-	-	-	-
F	1772	-	1772	"	-	1772	-	-	-	-	-	-
M	2408	-	2408	"	-	2408	-	-	-	-	-	-
A	4602	-	4602	"	-	4602	-	6409	6409	7891	7891	14300
M	4010	-	4010	"	-	4010	-	4010	10419	"	"	18310
J	1577	-	1577	"	-	1577	-	1577	11996	"	"	19887
J	728	1106	378	"	-	378	378	-	11618	"	"	19509
A	3386	3620	234	"	-	234	234	-	11384	"	"	19275
S	2985	8214	5229	"	-	5229	5229	-	6155	"	"	14046
O	1579	7305	5726	"	-	5726	5726	-	429	"	"	8320
N	4212	3678	534	"	-	534	-	534	963	"	"	8854
D	627	2544	1917	"	-	1917	1917	963	-	6937	6937	6937
J	765	-	765	"	-	765	-	765	765	-	-	7702
F	1961	1109	852	"	-	852	-	852	1617	-	-	8554
M	2408	2218	190	"	-	190	-	190	1807	-	-	8744
A	4602	-	4602	"	-	4602	-	4602	6409	-	-	13346
M	4010	-	4010	"	-	4010	-	4010	10419	-	-	17356
J	1577	-	1577	"	-	1577	-	1577	11996	-	-	18933
J	728	1106	378	"	-	378	378	-	11618	-	-	18555
A	3386	3620	234	"	-	234	234	-	11384	-	-	18324
S	2985	8214	5229	"	-	5229	5229	-	6155	-	-	18022
O	1579	7305	5726	"	-	5726	5726	-	429	-	-	7366
N	4212	3678	534	"	-	534	-	534	963	-	-	7900
D	627	2544	1917	"	-	1917	1917	963	-	5983	5983	5983
J	765	-	765	"	-	765	-	765	765	-	-	6748
F	1961	1109	852	"	-	852	-	852	1617	-	-	7600
M	2408	2218	190	"	-	190	-	190	1807	-	-	7790
A	4602	-	4602	"	-	4602	-	4602	6409	-	-	12392
M	4010	-	4010	"	-	4010	-	4010	10419	-	-	16402
J	1577	-	1577	"	-	1577	-	1577	11996	-	-	17979
J	728	1106	378	"	-	378	378	-	11618	-	-	17601
A	3386	3620	234	"	-	234	234	-	11384	-	-	17367
S	2985	8214	5229	"	-	5229	5229	-	6155	-	-	18138

GRAFIEK I (geval I)

GRAFIEK II (geval II)

1) Er is geen rekening gehouden met het kapitaaloptimum. Langegeven is slechts de korte credietbehoefte voor zover deze uit de aard van het bedrijf voortvloeit. Over de wijze van financiering beslist mede de hoogte van debet- en creditrente.

